

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **R. V.**
státní příslušnost: X
X
zastoupen advokátem Mgr. Vratislavem Tauberem
Lidická 960/81, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2024, č. j. OAM-44933-14/ZM-2023,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2024, č. j. OAM-44933-14/ZM-2023, *se ruší* a věc *se vrací* žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný *je povinen* zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 15 342 Kč k rukám jeho zástupce Mgr. Vratislava Taubera, advokáta do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalobci *se vrací* soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši 1 000 Kč. Soudní poplatek bude vrácen z účtu Krajského soudu v Brně k rukám právního zástupce žalobce do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalovaný zamítl žádost žalobce o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty pro nesplnění podmínky trestní záchovalosti. Žalobce namítá, že žalovaný nedostatečně posoudil

priměřenost dopadů tohoto rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života a nezohlednil nejlepší zájem jeho dvou nezletilých dětí. Má pravdu.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. Žalobce podal dne 19. 6. 2023 žádost o prodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty. Žalovaný zjistil, že Okresní soud v Hodoníně vydal trestní příkaz ze dne 9. 3. 2023, č. 19 T 29/2023-39, kterým uznal žalobce vinným ze spáchání úmyslného přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky. Žalobce totiž řídil auto pod vlivem alkoholu. Okresní soud za to žalobci uložil peněžitý trest a trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech druhů motorových vozidel na 18 měsíců. Trestní příkaz nabyl právní moci dne 12. 4. 2023.
3. Poté, co žalobce dostal možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, zaslal žalovanému své vyjádření, ve kterém namítal, že zamítnutí jeho žádosti bude představovat nepřiměřený zásah do jeho práva na respektování soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech („Úmluva“). Zároveň by odporovalo nejlepšímu zájmu jeho dvou nezletilých dětí. Žalobce by fakticky neměl možnost upravit si svůj pobyt v Česku prostřednictvím jiného pobytového oprávnění a musel by vycestovat na Ukrajinu. Mohl by teoreticky požádat o dlouhodobé vízum za účelem strpění. Není však jisté, že by jej získal, přestože je občanem Ukrajiny. Odkázal na případ jiného ukrajinského občana, kterému žalovaný vízum neudělil s odůvodněním, že se dotýčný vlastním přičiněním dostal do situace bez pobytu, protože si včas neprodloužil své končící pobytové oprávnění. To podle žalovaného nezakládá překážku na jeho vůli nezávislou, jak ji chápe § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Válka na Ukrajině tedy pro žalovaného nebyla dostatečným důvodem pro udělení víza strpění. Jde navíc o nenárokové pobytové oprávnění.
4. Žalobce žije v Česku již pět let. Spolu se svou manželkou pečují o své nezletilé děti. Žalobce je aktuálně jedinou osobou, která může pracovat, protože jeho manželka je na mateřské dovolené s mladším synem. Všichni spolu žijí v bytě pronajatém zaměstnavatelem žalobce. Pokud by přišel o práci ve spojení se ztrátou pobytu, znamenalo by to pro rodinu také ztrátu bydliště. Je v nejlepším zájmu obou jeho nezletilých dětí, aby rodina žila pohromadě a v prostředí, které zná. Obě děti mají na žalobce citovou vazbu. Intenzivní kontakt, který s žalobcem každodenně mají, není možné nahradit dálkovými komunikačními prostředky. Žalobcova manželka by se sama nedokázala o děti postarat ani je finančně zajistit. Žalobce si uvědomuje, že dříve měl problém s alkoholem, který také vedl k jeho odsouzení. Nyní však podstoupil protialkoholní léčbu, aby se do podobné situace nedostal. Kromě jediného odsouzení vedl v Česku řádný život. Žalobce navrhl provést výslech jeho samotného a jeho manželky k prokázání pevnosti rodinných vazeb.
5. Rozhodnutím ze dne 24. 5. 2024, č. j. OAM-44933-14/ZM-2023 („rozhodnutí žalovaného“), žalovaný zamítl žádost žalobce a platnost zaměstnanecké karty mu neprodloužil.
6. Podle § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců ministerstvo zruší platnost víza k pobytu nad 90 dnů, jestliže byl cizinec pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu. To je také důvod pro zrušení, resp. neprodloužení platnosti zaměstnanecké karty (podle § 44a odst. 11 ve spojení s § 46e odst. 1 zákona o pobytu cizinců).
7. Rozhodnutí o neprodloužení zaměstnanecké karty žalovaný nepovažoval za nepřiměřené. Žalobce prokazatelně spáchal trestný čin. Není v zájmu občanů České republiky, aby se na území státu bez dalšího tolerovaly osoby, které nerespektují její právní pořádek. Žalovaný nesouhlasil s tím, že by žalobce neměl možnost získat vízum strpění. Případ, na který ve

svém podání odkazoval, se skutkově liší. Cizinec v dané věci vůbec nepodal žádost o pobytové oprávnění, zatímco žalobce ano. Neprodloužení zaměstnanecké karty neovlivní pobyтовую situaci rodiny žalobce. Jeho syn zde pobývá na základě víza strpění, dcera má dočasnou ochranu a manželka zaměstnaneckou kartu. Jejich pobyt se tedy neváže na pobyt žalobce. Žalobcova manželka pracuje u stejného zaměstnavatele jako žalobce. Není proto důvod domnívat se, že by rodina přišla o bydlení. Žalobce může požádat o dočasnou ochranu za účelem sloučení rodiny podle § 51 zákona o dočasné ochraně. Nelze však předjímat, jestli ji i skutečně dostane.

8. Rozhodnutí neodporuje čl. 8 Úmluvy. Ochrana rodinného života nemusí za každých okolností převážit nad ochranou veřejného zájmu, který je v tomto případě silný. Rozhodnutí nemá za následek automatickou povinnost žalobce vycestovat na Ukrajinu. Žalobce má možnosti, jak svůj pobyt řešit a dále zde pracovat. Jako držitel víza strpění by si mohl vyřídit povolení k zaměstnání.
9. Na děti žalobce bude mít rozhodnutí pouze zanedbatelný vliv. Není pravdou, že žalobce v Česku vedl řádný život, pokud byl dle vlastních slov na alkoholu závislý, opakovaně se dostával do stavů opilosti a musel podstoupit protialkoholní léčbu. Porušil české právní předpisy natolik hrubým způsobem, že být odsouzen za výkon činnosti ve stavu vylučujícím způsobilost, při které by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí.
10. Návrhu na provedení výsledku žalobce a jeho manželky žalovaný nevyhověl. Výslech se provádí pouze za účelem řádného zjištění skutkového stavu. To žalovaný dokázal i bez výsledku. Všechny potřebné informace pro rozhodnutí o žádosti měl k dispozici, obzvláště poté, co si obstaral trestní příkaz o odsouzení žalobce. Žalobce měl možnost se k podkladům rozhodnutí vyjádřit, což i udělal. Jeho manželka není účastnicí řízení ani svědkem. Není proto důvod ji vyslýchat.

III. Žaloba

11. Žalobce namítá, že žalovaný nesprávně vyhodnotil otázku přiměřenosti dopadu do soukromého a rodinného života. Nezohlednil jednotlivé aspekty trestné činnosti, nesprávně vyhodnotil šance žalobce na získání jiného pobytového oprávnění a řádně nezohlednil nejlepší zájem nezletilých dětí žalobce.
12. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2021, č. j. 5 Azs 203/2020-36 (body 35 a 42), vyplývá, že v případě neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu z důvodu spáchání úmyslného trestného činu, musí správní orgán v návaznosti na namítanou nepřiměřenost rozhodnutí kromě existence odsouzení vzít v úvahu další okolnosti jako jsou například uložený trest, míra zapojení jednotlivce do trestné činnosti, rozsah způsobené škody, četnost trestných činů, tendence k opakování trestné činnosti či chování stěžovatele v době po odsouzení. Žalovaný se sice otázkou přiměřenosti věnoval, tyto aspekty ale nezohlednil. Vycházel výlučně z toho, že se žalobce dopustil úmyslného trestného činu a jeho odsouzení dosud nebylo zhlazeno. Vůbec však nezohlednil například to, že se jedná o první odsouzení žalobce, že v souvislosti s trestnou činností nepůsobil škodu nebo jaký druh a výši trestu obdržel.
13. Žalovaný taky nesprávně posoudil (ne)možnost žalobce získat jiné pobytové oprávnění. K získání víza strpění není právní nárok a případné negativní rozhodnutí nepodléhá soudnímu přezkumu. Žalobce nemůže mít jistotu, že by jej získal, přestože je občanem Ukrajiny. Znovu poukázal na případ Ukrajince, kterému žalovaný vízum strpění neudělil,

bez ohledu na trvání ozbrojeného konfliktu. Pokud žalovaný v daném případě pro neudělení víza strpění považoval za dostatečně intenzivní „prohřešek“ účastníka řízení to, že zapomněl podat žádost o prodloužení svého pobytového oprávnění, tím spíše za něj bude v případě žalobce považovat to, že na území České republiky spáchal trestný čin. Žalobce nemá ani možnost požádat o dočasnou ochranu za účelem sloučení rodiny, neboť žádný z jeho rodinných příslušníků není jejím držitelem.

14. Další vadou je to, že se žalovaný vůbec nepokusil identifikovat nejlepší zájem nezletilých dětí. Tím pádem jej ani nemohl řádně zohlednit. Žalovaný měl v tomto ohledu vyvinout zvýšenou aktivitu za účelem zjištění skutkového stavu. Pokud se otázkou nejlepšího zájmu dětí vůbec nezabýval, přestože je tento zájem ve hře, nelze posouzení přiměřenosti rozhodnutí považovat za dostatečné. V nejlepším zájmu obou dětí žalobce je to, aby mohli spolu se svým otcem a matkou setrvat v Česku a aby byli materiálně zabezpečeni. S tímto zájmem je však rozhodnutí žalovaného v rozporu.

IV. Vyjádření žalovaného k žalobě

15. Žalovaný se ve svém vyjádření k žalobě nejprve obsáhle věnuje otázce zahlázení žalobcova odsouzení. Poukazuje na to, že rozhodný je skutkový stav v době vydání rozhodnutí. V té době žalobcovo odsouzení zahlázeno nebylo. Žalobce vykonal pouze peněžitý trest, nikoli trest zákazu činnosti. Nebyl proto trestně zachovalý. K jednotlivým aspektům trestné činnosti, kterými se podle žalobce měl žalovaný zabývat, se již zabýval trestní soud a zohlednil je při ukládání trestu. Žalovaný proto pouze odkázal na trestní rozsudek.
16. K namítané nemožnosti získat jiné pobytové oprávnění žalovaný odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí, ve kterém žalobce upozornil na možnost podání žádosti o vízum strpění. Díky němu by nemusel z Česka vycestovat. Kromě toho má možnost požádat o dočasnou ochranu za účelem sloučení rodiny. Příklad jiného ukrajinského státního příslušníka, na který žalobce odkazuje, se skutkově liší.
17. Bylo primárně úkolem žalobce, aby v řízení uváděl skutečnosti rozhodné pro posouzení dopadu zamítavého rozhodnutí do jeho rodinného či soukromého života. Řízení o žádosti o prodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty se manželky a nezletilých dětí žalobce dotýká pouze nepřímo. Článek 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte nehovoří o žádném zjišťování nejlepšího zájmu dítěte. Pouze stanoví, že zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí. Protože žalobce byl v řízení pasivní, žalovaný vycházel z toho, že v nejlepším zájmu nezletilých dětí je soužití s matkou a otcem. Vzhledem k tomu, že žalobce může získat i jiné pobytové oprávnění, se zajistí, že nezletilé děti budou žít s oběma rodiči. Zájmu nezletilých dětí v tomto případě silně konkuruje zájem České republiky na zachování bezpečnosti, který s ohledem na závažnost jednání žalobce převáží.

V. Replika žalobce

18. V replice žalobce uvedl, že trest zákazu činnosti vykonal zhruba měsíc po vydání napadeného rozhodnutí. Žalovanému ale nevytýká, že vycházel ze skutkového stavu ke dni vydání rozhodnutí. Namítá, že posuzování žalovaného se omezilo pouze na konstatování, že žalobce spáchal úmyslný trestný čin a že ke dni vydání napadeného rozhodnutí nedošlo k zahlázení, resp. nenastala fikce neodsouzení. Takové posouzení je však nedostačující. Žalobce upozornil, že trestní soud ve věci rozhodoval trestním příkazem neobsahujícím odůvodnění. Není proto jasné, jak soud hodnotil jednotlivé aspekty trestné činnosti. Navíc

v trestním řízení soudy posuzují jiná kritéria, než má žalovaný posuzovat při hodnocení přiměřenosti.

19. Žalobce v řízení zcela konkrétně uvedl, jakým způsobem by došlo k zásahu do jeho soukromého a rodinného života. Nepovažoval za nutné znovu je uvádět v žalobě. Soud je stejně nemůže zhodnotit, pokud to neudělal žalovaný. Žalobce uváděl také důvody, proč vydané rozhodnutí odporuje nejlepšímu zájmu jeho dvou dětí. Dokonce ve vztahu k objasnění této otázky navrhl provést důkaz výsledkem žalobce a jeho manželky. Tomu však žalovaný nevyhověl. Ve svém vyjádření k žalobě se snaží definovat nejlepší zájem dítěte. Takové úvahy však mělo obsahovat již odůvodnění napadeného rozhodnutí.

VI. Hodnocení věci

20. Žaloba je důvodná.
21. Mezi stranami není sporu o tom, že žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu. Odsouzení za spáchání úmyslného trestného činu je pak podle § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců důvodem pro zrušení platnosti víza k pobytu nad 90 dnů. Tento důvod se podle § 46e odst. 1 uplatní i pro zrušení zaměstnanecké karty. A v souladu s § 44a odst. 11 ministerstvo neprodlouží platnost zaměstnanecké karty, existuje-li důvod pro zahájení řízení o zrušení její platnosti. Spor je jen o to, zda rozhodnutí o neprodloužení platnosti zaměstnanecké karty představuje v případě žalobce nepřiměřený zásah do jeho práva na soukromý a rodinný život.
22. Zákon o pobytu cizinců v případě zamítnutí žádosti o prodloužení zaměstnanecké karty nepředpokládá posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí [srov. § 174a odst. 3 ve spojení s § 44a odst. 11]. Nejvyšší správní soud však ve své judikatuře dovodil, že z tohoto pravidla existují výjimky. Potřeba zvlášť posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí může plynout přímo z Úmluvy. Její čl. 8 je totiž přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem. To znamená, že pokud žalobce namítá nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života a porušení čl. 8 Úmluvy, správní orgán se s touto námitkou musí vypořádat bez ohledu, zda to zákon o pobytu cizinců v daném řízení vyžaduje, nebo nevyžaduje posouzení přiměřenosti ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Stejně tak je nutno pamatovat na čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, podle nějž by při jakékoli činnosti orgánů veřejné moci, která se týká dětí, měl být primárním hlediskem právě nejlepší zájem dítěte. Vždy je přitom třeba posuzovat okolnosti konkrétního případu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2021, č. j. 10 Azs 414/2020-41, nebo ze dne 27. 3. 2020, č. j. 5 Azs 320/2019-38).
23. Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí pak § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců vyžaduje, aby správní orgán zohlednil několik kritérií: závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.
24. Obdobné požadavky pak plynou i z judikatury Evropského soudu pro lidská práva ve vztahu k posouzení souladu zásahů do soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy. Jsou jimi:
- povaha a závažnost trestného činu spáchaného stěžovatelem,
 - délka jeho pobytu v hostitelské zemi,
 - doba od spáchání trestného činu a chování stěžovatele během ní,

- státní občanství různých dotčených osob,
 - rodinná situace stěžovatele, zejm. doba trvání manželství, jakož i ostatní okolnosti svědčící o existenci skutečného rodinného života páru,
 - otázka, zda manžel stěžovatele při vzniku rodinného pouta věděl o trestné činnosti stěžovatele,
 - otázka, zda z manželství vzešly děti, a jejich věk,
 - závažnost obtíží, kterým by manžel stěžovatele čelil v domovské zemi
 - zájem a blaho dětí, zejména s ohledem na obtíže, kterým by čelily v domovské zemi
 - pevnost rodinných, sociálních a kulturních vazeb s hostitelskou a domovskou zemí
- (viz např. rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, *Üner proti Nizozemsku*, stížnost č. 46410/99, body 57-58, a rozsudky ze dne 31. 1. 2006, *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, stížnost č. 50435/99, bod 39, ze dne 28. 6. 2011, *Nunez proti Norsku*, stížnost č. 55597/09, bod 70, či ze dne 9. 4. 2019, *I. M. proti Švýcarsku*, stížnost č. 23887/16).
25. Článek 8 Úmluvy samozřejmě nelze vykládat tak, že by stanovoval všeobecný požadavek na respektování volby dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu. Nelze ani bagatelizovat zájmy státu, včetně respektování pravidel zákona o pobytu cizinců. Na druhou stranu se však musejí závěry o přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života cizince vždy opírat o dostatečně zjištěný skutkový stav a komplexní posouzení konkrétní situace té které věci (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2017, č. j. 5 Azs 56/2017-34).
26. Má-li se poměřovat veřejný zájem státu a dopady do soukromého a rodinného života cizince, pak správní orgán musí nejprve konkrétní dopady, které posuzuje, vymezit. Teprve takto vymezené dopady pak může poměřovat s povahou a závažností veřejného zájmu. Žalovaný učinil závěr o tom, že veřejný zájem převážil nad dopady do soukromého a rodinného života žalobce, aniž by jakkoli blíže tyto dopady specifikoval nebo popsal své úvahy, kterými se zabýval při poměrování veřejného zájmu a zájmu žalobce na soukromý a rodinný život.
27. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného (a také z jeho vyjádření k žalobě) je zřejmé, že žalovaný klade důraz výlučně na dotčený veřejný zájem (ochranu společnosti před tím, aby se na území státu zdržovali cizinci, kteří zde spáchali úmyslný trestný čin, za který byli odsouzeni). Tento zájem podle žalovaného převáží nad individuálním zájmem žalobce na ochraně jeho soukromého a rodinného života. Zároveň žalovaný zdůrazňuje skutečnost, že žalobce má možnost vyřídit si jiné pobytové oprávnění, např. dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu na území nebo dočasnou ochranu za účelem sloučení rodiny. To však nelze považovat za dostatečně komplexní posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce.
28. Soud v první řadě předesílá, že teoretická možnost cizince získat jiné pobytové oprávnění obecně není důvodem pro to, aby žalovaný mohl rezignovat na posouzení přiměřenosti rozhodnutí (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2024, č. j. 6 Azs 248/2023-24, bod 22). Soud dává žalobci za pravdu v tom, že zákonná možnost podat žádost o jiné pobytové oprávnění ještě neznamená, že tato žádost bude úspěšná a že se žalobci skutečně povede jiné pobytové oprávnění získat. Rozhodnutí o neprodloužení pobytového oprávnění je sice z hlediska bezprostřednosti zásahu do práv žalobce méně intenzivní než například rozhodnutí o správním vyhoštění, se kterým se automaticky pojí zákaz vstupu do Česka, resp. EU. To pak může mít svůj odraz i v míře hodnocení dopadů tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. Uvedené však neznamená, že by žalovaný mohl

na zkoumání takového dopadu rozhodnutí zcela anebo téměř úplně rezignovat (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2021, č. j. 5 Azs 203/2020-36, bod 41).

29. Žalovaný má v obecně rovině pravdu, že je především na cizinci, aby v řízení tvrdil konkrétní skutečnosti svědčící ve prospěch zachování jeho soukromého nebo rodinného života. *To ale žalobce v tomto případě udělal.* Nelze tvrdit, že by byl v řízení pasivní. Ve svém vyjádření k podkladům rozhodnutí uvedl konkrétní negativní dopady, které by jeho případné vycestování mělo na jeho rodinu. Poukazoval zejména na to, že zde žije s manželkou a dvěma nezletilými dětmi, o které oba rodiče společně pečují. Manželka je s mladším synem na rodičovské dovolené a žalobce je tak jediným ekonomicky aktivním členem domácnosti. Obě děti jsou na něm emočně závislé a žalobcovo vycestování by je negativně zasáhlo. Žalobce dokonce navrhoval svůj výsledek i výsledek své manželky k prokázání intenzity rodinných vazeb. Žalobce tedy v řízení aktivně hájil svůj zájem na ochraně rodinného života, navrhoval relevantní důkazy a poskytoval žalovanému veškerou nezbytnou součinnost k tomu, aby žalovaný mohl řádně zohlednit jeho rodinné vazby.
30. Bylo tedy na místě, aby žalovaný blíže zjišťoval žalobcovy rodinné poměry a možné negativní dopady rozhodnutí na jeho nezletilé děti a manželku. Nic z toho však žalovaný neučinil a vlastní aktivitu omezil pouze na to, že v řízení opatřil výpis z evidence rejstříku trestů. Na řádné zjištění skutkového stavu rezignoval. A výsledek žalobcovy manželky, který by v tomto případě mohl být relevantním důkazním prostředkem, odmítl provést s nelogickým odůvodněním, že se nejedná o svědka ani účastníka řízení. Její výpověď nepovažoval za relevantní pro náležité zjištění skutkového stavu.
31. Žalovaný ovšem nemohl skutkový stav zjistit dostatečně, pokud prakticky ignoroval veškerá tvrzení týkající se rodinných vazeb žalobce. Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí žalovaný *de facto* přihlédl pouze k trestnému činu žalobce. Ostatními kritérii, která je podle § 174a zákona o pobytu cizinců nutné při posuzování přiměřenosti rozhodnutí vážit, se žalovaný nijak detailně nezabýval. Není tedy ani zřejmé, zda a případně proč je rozhodnutí o neprodloužení platnosti zaměstnanecké karty přiměřené i z hlediska těchto dalších kritérií.
32. V případě cizince, který trestnou činností narušuje závažným způsobem chráněný zájem státu, zde oprávněně existuje veřejný zájem na tom, aby takový cizinec na území České republiky nepobýval. Z hlediska tohoto kritéria jde tedy o hodnocení hovořící výrazně v neprospěch žalobce. Zároveň však nelze zjednodušeně tvrdit, že v případě odsouzení cizince za spáchání trestného činu ochrana veřejného zájmu vždy převáží nad ochranou jeho soukromého a rodinného života. Pravomocné odsouzení cizince za spáchání úmyslného trestného činu sice zákon o pobytu cizinců chápe jako automatický důvod k neprodloužení, resp. zrušení zaměstnanecké karty. Tento negativní důsledek však v některých případech bude možné zvrátit, právě s ohledem na intenzitu soukromých a rodinných vazeb cizince v Česku. Úkolem žalovaného každopádně je, aby tyto dva protichůdné zájmy řádně poměřil při zohlednění veškerých relevantních okolností.
33. Různé trestné činy budou narušovat veřejný zájem v různé intenzitě. Při posuzování přiměřenosti tak nelze vycházet pouze z toho, že cizinec spáchal (jakýkoliv) trestný čin. Je naopak nutné hodnotit závažnost jeho konkrétního jednání. Jak správně namítá žalobce s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu, v tomto ohledu hraje roli řada faktorů, jako jsou uložený trest, míra zapojení cizince do trestné činnosti, rozsah způsobené škody, četnost trestných činů, tendence k opakování trestné činnosti či chování cizince v době po odsouzení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2021, č. j. 5 Azs

203/2020-36, bod 42; shodně viz nálezy Ústavního soudu ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. I. ÚS 945/20). Tyto otázky trestní soud zcela zjevně nehodnotil. Při ukládání trestu se zabýval posouzením samotné závažnosti žalobcova jednání. Jak ovšem žalobce správně namítá, trestní příkaz neobsahuje odůvodnění. Soudu proto není jasné, jak žalovaný mohl z rozhodnutí trestního soudu vycházet. Zároveň je zřejmé, že jednání žalobce trestní soud nevyhodnotil jako vysoce závažné, pokud nepřistoupil k uložení nepodmíněného ani podmíněného trestu odnětí svobody – uložil žalobci pouze peněžitý trest spolu se zákazem řízení motorových vozidel.

34. Žalobce má pravdu i v tom, že z rozhodnutí žalovaného není zřejmé, že by žalovaný zohlednil nejlepší zájem nezletilých dětí žalobce. Z hlediska „aktivace“ nejlepšího zájmu dítěte se přitom nevyžaduje, aby žalobce tvrdil jakékoli mimořádné rodinné okolnosti, které zásadním způsobem vybočují z běžných rodinných poměrů. Naopak je třeba, aby z odůvodnění rozhodnutí vyplývalo, že správní orgán pečlivě posoudil situaci nezletilých dětí, určil jejich nejlepší zájem a dostatečně jej vyhodnotil v poměru s konkurujícím veřejným zájmem (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2023, č. j. 7 Azs 93/2023-30, bod 18, ze dne 19. 6. 2023, č. j. 5 Azs 253/2022-54, bod 24 a násl., nebo ze dne 24. 3. 2021, č. j. 10 Azs 226/2020-52, bod 26 a násl.). V posledně zmiňovaném rozsudku č. j. 10 Azs 226/2020-52 Nejvyšší správní soud zdůraznil, že v těchto případech „musí být aktivita správních orgánů při zjišťování skutkových okolností, tj. rodinných poměrů cizince (žadatele-stěžovatele), daleko větší“ bez ohledu na účel žádosti o pobytové oprávnění.
35. Žalovaný vychází z toho, že rozhodnutí bude mít zanedbatelný vliv na děti žalobce, protože pro ně nebude znamenat nutnost opustit Česko. Tuto opět zkratkovitou úvahu však nelze považovat za náležité zohlednění nejlepšího zájmu dítěte. Ten totiž v tomto případě nelze omezovat pouze na setrvání dětí na území Česka. V jejich zájmu bezesporu je, aby žili s oběma rodiči. Žalovaný má sice obecně pravdu, že tu jde o řízení, které přímo nezasahuje do právního postavení dítěte. Nerozhoduje se v něm o jeho právech a povinnostech a má na dítě pouze zprostředkovaný právní dopad. Otevírá se tu proto širší prostor pro převážení jiným konkurujícím zájmem, neboť se zde nestřetává jen zájem dítěte na jedné straně a jiný zájem na straně druhé, ale zájem dítěte je jen jedním, byť nepochybně významným, z vícera různých zájmů, mezi kterými je třeba vyvažovat a které mohou být stejně významné či dokonce významnější (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19, body 52 a 53). Žalovaný však toto vyvažování opět neprovedl.
36. Lze tedy shrnout, že závěry žalovaného o přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobce se neopírají o dostatečně komplexní posouzení jeho konkrétní individuální situace. Odůvodnění rozhodnutí žalovaného je nedostatečné. V dalším řízení bude muset kromě existence samotného odsouzení zohlednit i další kritéria, se kterými počítá § 174a zákona o pobytu cizinců a výše citovaná judikatura Evropského soudu pro lidská práva. Ve smyslu shora uvedených východisek pak bude muset důkladně posoudit všechny relevantní skutečnosti, zejména individuální specifika daného případu jak na straně porušení veřejného zájmu, tak na straně žalobcova soukromého a rodinného života. Své závěry pak bude muset srozumitelně a přezkoumatelně vyjádřit v odůvodnění nově vydaného správního rozhodnutí.

VII. Závěr a náklady řízení

37. Soud s ohledem na výše uvedené zrušil rozhodnutí žalovaného. Žalovaný se nezabýval všemi skutečnostmi relevantními pro posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého

a rodinného života žalobce. V důsledku toho pak své rozhodnutí nedostatečně odůvodnil. Soud proto vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. V něm žalovaného váže závazný právní názor soudu (§ 78 odst. 4 a 5 soudního řádu správního).

38. Žalobce byl ve věci úspěšný, proto mu vzniklo právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Výrokem II. tohoto rozsudku soud uložil žalovanému povinnost uhradit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 15 342 Kč. Tato částka se skládá ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč a dále z částky 9 300 Kč za tři úkony právní služby právního zástupce žalobce: příprava a převzetí věci [§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu], podání žaloby a podání repliky [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Odměna za jeden úkon právní služby proto činí 3 100 Kč. K částce 9 300 Kč třeba dále připočíst paušální náhrady hotových výdajů za tři úkony právní služby ve výši 900 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). V neposlední řadě je třeba přičíst ještě DPH, jejímž je žalobcův zástupce plátcem, ve výši 2 142 Kč. Tuto částku je žalovaný povinen uhradit k rukám zástupce žalobce Mgr. Vratislava Taubera do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.
39. Soud samostatně nerozhodoval o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku jeho žalobě, protože bezodkladně rozhodl ve věci samé. Žalobce ovšem už zaplatil soudní poplatek za podání toho návrhu. Vzniklo mu proto právo na jeho vrácení. O vrácení zaplaceného soudního poplatku soud rozhodl podle § 10 odst. 1 zákona o soudních poplatcích. Částka 1 000 Kč bude žalobci vrácena v souladu s § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu krajského soudu k rukám jeho právního zástupce.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li zaměstnanec stěžovatele nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 25. července 2024

Martin Kopa v. r.
samosoudce